

Sygn. akt I C 3864/17 upr.

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 listopada 2017 r.

Sąd Rejonowy w Olsztynie, I Wydział Cywilny,

w składzie:

Przewodniczący: SSR Tomasz Bulkowski

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Karolina Mazan - Berent

po rozpoznaniu w dniu 20 listopada 2017 r., w O., na rozprawie,

sprawy z powództwa (...) Sp.z o.o. z siedzibą w W.

przeciwko B. B.

o zapłatę

oddala powództwo.

SSR Tomasz Bulkowski

Sygn. akt I C 3864/17 upr

UZASADNIENIE

Powód (...) Sp. z o.o. wniósł o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanej B. B. kwoty 157,42 zł z odsetkami umownymi w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie tj. dwukrotności wysokości odsetek ustawowych z opóźnienie od dnia 29 czerwca 2017 r. do dnia zapłaty. Powód domagał się również zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, że pozwana dokonała rejestracji na stronie internetowej należącej do powoda, po której pozwana otrzymała od powoda Ramową Umowę P.. Zaakceptowanie warunków nastąpiło poprzez przelanie na rachunek wskazany przez powoda (tj. na rachunek spółki (...) Sp. z o.o., która świadczy na rzecz powoda usługę rozliczania płatności dokonywanych przez klienta powódki) z indywidualnego rachunku bankowego strony pozwanej kwoty 0,01 zł. Strona pozwana w dniu 11 stycznia 2017 r. złożyła wniosek o pożyczkę za pośrednictwem strony internetowej którego celem było zawarcie umowy pożyczki na odległość. W tym samym dniu powódka dokonała przelewu na rachunek bankowy wskazany przez stronę pozwaną kwotę w wysokości 584,22 zł. Spłata pożyczki została określona na dzień 21 stycznia 2017 r. Powódka wezwała pozwaną do spełnienia zobowiązania. Strona pozwana dokonała częściowej spłaty na łączną kwotę 450,34 zł. Do zapłaty pozostaje kwota 157,42 zł.

Pozwana nie stawiała się na rozprawę i nie złożyła odpowiedzi na pozew.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W 23.01.2015 r. na nieznaną rachunek bankowy została przelana kwota 0,01 zł tytułem „A. warunki Ramowej Umowy P. L..pl (...)” nadawca B. B. ul. (...) O..

(dowód: wyciąg z rachunku k.13)

Ustalony stan faktyczny wynikał z przedłożonych dokumentów i kserokopii. Pozwany nie złożył odpowiedzi na pozew i wyjaśnień na rozprawie, co spowodowało wydanie wyroku zaocznego (art.339 § 1 kpc).Wprawdzie zgodnie z art. 339 § 2 kpc zasadą jest, że wydając wyrok zaoczny przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, jednak zasada ta nie ma charakteru bezwzględnie. W sytuacji gdy przytoczone okoliczności budzą uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa, sąd nie ma obowiązku, a nawet nie może zastosować domniemania wynikającego z treści powołanego przepisu. Sytuacja taka miała miejsce w przedmiotowej sprawie, a dotyczyła nabycia przez powoda wierzytelności w stosunku do pozwanego.

Sąd po analizie dowodów załączonych do pozwu powziął wątpliwości w tym zakresie. Przede wszystkim wskazał trzeba, że powód, który był reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, przedłożył jedynie wydruk ramowej umowy pożyczki oraz umowę pożyczki, które nie były podpisane przez pozwaną. Na podstawie przedłożonych przez powódkę dokumentów nie sposób ustalić, że pozwana zawarła jakąkolwiek umowę z powódką.

Sąd po analizie dowodów załączonych do pozwu powziął wątpliwości w tym zakresie. Przede wszystkim wskazał trzeba, że powód, który był reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, przedłożył kserokopię umowy pomiędzy pozwaną a powodem. Reprezentujący powoda pełnomocnik nie uwierzytelnił złożonych kserokopii. Nie można zatem przyjmować, iż kserokopie stanowią odzwierciedlenie rzeczywistych dokumentów i zawartych umów, skoro ich prawdziwości nie potwierdził sam pełnomocnik strony.

Zważyć przy tym trzeba, że w myśl przepisów kodeksu postępowania cywilnego dokumentem jest wyłącznie oryginał. Kserokopia, jako odwzorowanie oryginału, może być uznana wyłącznie za odpis dokumentu. Z kolei odpis dokumentu jest dokumentem wskazującym na istnienie dokumentu oryginalnego. Niepoświadczona podpisem strony kserokopia nie jest dokumentem. Jeżeli zaś pismo nie może być uznane za dokument, nie może być ono też podstawą do prowadzenia dowodu w trybie art. 308 k.p.c. (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2000 r. IV CKN 59/00, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 kwietnia 2009 r., II CSK 557/08). Dla uznania kserokopii za dokument niezbędne jest oświadczenie o istnieniu oryginału o treści i formie odwzorowanej kserokopią. Dopiero po umieszczeniu na kopii poświadczenia zgodności z oryginałem można uznać kserokopię za dokument świadczący o istnieniu oryginału.

Złożone przez powoda kserokopie załączników do pozwu nie zostały poświadczone za zgodność z oryginałem, nie można zatem uznać ich za wiarygodny dowód świadczący o przysługującej zbywcy wierzytelności w stosunku do pozwanego.

Trzeba też zwrócić uwagę, że na żadnej kserokopii nie znajdują się podpisy stron umowy pożyczki, na którą powołano się w pozwie, a powód nie wykazał, aby w inny sposób doszło do zawarcia umowy. W szczególności nie wynika powyższe z przelewu przedstawionego przez powoda. Powód nie wykazał bowiem, że był właścicielem konta na które dokonano przelewu. Nie udowodnił również powód, że wypłacił pozwanej jakąkolwiek kwotę. Za takowy dowód nie można uznać z pewnością wydruku sporządzonego przez (...) Sp. z o.o. Przedłożone fotokopie dokumentów uznać należało zatem za projekt umowy.

Sąd pragnie podkreślić, że skoro sam powód - w świetle dokumentów którymi dysponuje (w zasadzie nie dysponuje żadnymi dokumentami)- nie był w stanie ustalić, że przelał na rzecz pozwanej jakąkolwiek kwotę (pełnomocnik powódki nie przedłożył nawet potwierdzenia przelewu kwoty pożyczki), to tym bardziej nie mógł tego ustalić sąd opierając się na domniemaniu wynikającym z art.339§2k.p.c. Wszystkie twierdzenia powód opiera w zasadzie na potwierdzeniu przelewu z dnia 23 stycznia 2015 r. na kwotę 0,01 zł z którego w żaden sposób nie wynika, że jest on związany z pożyczką udzieloną rzekomo w dniu 11 stycznia 2017 r.

Zważywszy, że art. 339§ 2 k.p.c. przewiduje daleko idące odstępstwo od obowiązującej w postępowaniu cywilnym reguły wykazywania za pomocą środków dowodowych faktów, z których strona procesu wywodzi skutki prawne, przepis ten należy stosować z wyjątkową ostrożnością. Twierdzenia powoda, na których miałyby opierać się Sąd, powinny być jasne i spójne, a jakiegokolwiek sprzeczności pomiędzy nimi nieodzownie skutkują powstaniem

uzasadnionych wątpliwości co do ich zgodności z prawdą po stronie Sądu orzekającego. Wywody strony powodowej dotyczące stanu faktycznego sprawy mogą się okazać niewiarygodne w wyniku oceny ich zgodności z zasadami logiki i doświadczenia życiowego, ale także w efekcie ich zestawienia z załączonym do pozwu materiałem dowodowym.

Wszystkie opisane okoliczności spowodowały, że w przedmiotowej sprawie, nie można było zastosować domniemania wynikającego z art.339§2k.p.c. Po pierwsze nie można było uznać, że powódka zawarła z pozwaną umowę pożyczki. Po drugie, to że powódka nie udowodniła, że przelała na rzecz pozwanej kwotę pożyczki musiało budzić uzasadnione wątpliwości co do wiarygodności tych twierdzeń.

Sąd wydając wyrok, nawet zaoczny musi mieć możliwość skontrolowania czy umowa stanowiąca podstawę dochodzenia roszczenia nie zawiera zapisów, które w oparciu o art.3531k.c. w zw. z art.58§1k.c. należałoby uznać za nieważne.

Stan faktyczny sąd ustalił w oparciu o dokumenty przedłożone przez powódkę. Dowody zaofiarowane przez powódkę nie pozwoliły na dokonanie ustaleń zgodnych z jej twierdzeniami zawartymi w pozwie. Nie można było przyjąć, że kwota 584,22 zł przelana została 11 stycznia 2017 r. na konto podmiotu trzeciego. Nie było też dowodów, że pozwana w tym dniu zawarła z powódką umowę pożyczki.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Powód nie przedstawił dowodów wskazujących na istnienie wierzytelności wobec pozwanej w tym nie wykazał faktu zawarcia jakiegokolwiek umowy pożyczki. Złożone do akt sprawy wydruki komputerowe obejmujące oświadczenia stron umowy pożyczki nie zostały podpisane. Pozwana nie podpisała umowy ramowej, ani umowy pożyczki.

Nawet gdyby przyjąć, że doszło pomiędzy stronami do zawarcia umowy ramowej pożyczki, to i tak brak było jakiegokolwiek dowodu zawarcia umowy pożyczki w dniu 11 stycznia 2017 r.

Zgodnie z generalną dyrektywą wyrażoną w art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na tym, kto z faktu tego wywodzi skutki prawne. Na gruncie prawa procesowego odpowiednikiem art. 6 k.c. jest przepis art. 232 k.p.c., zgodnie z którym strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. W myśl przytoczonych przepisów, to na powodzie spoczywał ciężar udowodnienia faktów uzasadniających jego roszczenie. Powód winien zatem wykazać wszystkie okoliczności stanowiące podstawę żądania pozwu.

Powód nie wykazał natomiast, że w dniu 11 stycznia 2017 roku zawarł umowę z pozwaną. Nie udowodnił też, że rachunek, na który rzekomo dokonał przelewu kwoty 584,22 należał do pozwanej lub wskazanego przez nią podmiotu trzeciego, co mogłoby ewentualnie stanowić źródło jej bezpodstawnego wzbogacenia. Marginalnie wskazać można, że roszczenie oparte na przepisie art. 405 i nast. k.c. wymaga odrębnego postępowania dowodowego i opiera się na innej podstawie faktycznej i prawnej, na którą w przedmiotowym procesie powód nie powołał się. Gdyby zatem nawet powód wykazał, że przelew nastąpił na konto pozwanej, to w przedmiotowym procesie, sąd nie mógł uwzględnić jego roszczenia w części na podstawie przepisów o bezpodstawnym wzbogaceniu, gdyż oznaczałoby to wyjście ponad żądanie i naruszenie art.321kpc

Wskazać należy też, że w sprawach cywilnych rzeczą Sądu nie jest zarządzenie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też Sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy – obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (por. Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz pod red. A. Zielińskiego, Wydawnictwo C.H. Beck, wyd. 6, Warszawa 2012, s. 431). Powód w przedmiotowej sprawie reprezentowany był przez zawodowego pełnomocnika, który powinien wiedzieć jakie okoliczności musi wykazać, aby powództwo zostało uwzględnione.

Analiza materiału dowodowego zaoferowanego przez powoda, reprezentowanego przez zawodowego pełnomocnika, nie potwierdziła, aby przysługiwało mu jakiegokolwiek roszczenie przeciwko pozwanej.

Powód na zasadzie art.6k.c. dochodząc zapłaty od pozwanej z tytułu umowy pożyczki zobowiązany był udowodnić, że pozwana zawarła z powodem taką umowę, udowodnić jaka kwota pożyczki została przekazana pozwanej oraz, że w ogóle została przekazana. Powód żadnej z tych okoliczności nie udowodnił, co skutkowało oddaleniem powództwa.

Z tych wszystkich powodów powództwo podlegało oddaleniu.

SSR Tomasz Bulkowski